

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

De gældende bestemmelser om biblioteksafgiftsordningen findes i loven om biblioteksafgift, jf. lovbeholdning nr. 21 af 11. januar 2000, i finansloven for finansåret 2002 og i bekendtgørelse nr. 218 af 29. marts 2000 om biblioteksafgift.

Loven er senest ændret ved lov nr. 1021 af 23. december 1998 (se FT 1998-99 s. 1150, 2447, 2643, A s. 1688, 1711, B s. 155 og 283).

For finansåret 2002 blev der ved tekstanmærkning nr. 80 ad § 21.21.11. Biblioteksafgift på finansloven fastsat en undergrænse på 5.000 kr. for de beløb, der udbetales til de enkelte biblioteksafgiftsberettigede.

Formålet med det foreliggende lovforslag er – med udgangspunkt i en rapport fra Udvalget om Biblioteksafgift 2002 – at gennemføre ændringer af loven med hensyn til under- og overgrænser for de beløb, der udbetales til de enkelte berettigede, at standse tilgangen til ordningen af såkaldt »andre bidragydere« (navnlig redaktører) og at begynde en ophævelse på sigt af efterlevendes ret til afgift. En mere detaljeret gennemgang af Biblioteksafgiftsudvalgets rapport findes nedenfor i afsnit 4.

En sammenstilling af lovforslagets bestemmelser med de bestemmelser i loven, som berøres af forslaget, findes som *bilag 1* til lovforslaget.

2. Den gældende ordning

Efter den gældende ordning opføres der hvert år på finansloven en bevilling til biblioteksafgift, der fordeles som støtte til forfattere, oversættere og andre, hvis bøger benyttes på folke- og skolebiblioteker. I perioden 1995-2001 steg bevillingen fra 133 til 154 mio. kr.

I 2002 udgjorde finanslovbevillingen til biblioteksafgift for bøger 135,4 mio. kr., hvortil kom 1 mio. kr. til efterregulering af afgift. Herudover blev der af tips- og lottomidler tilført bevillingen 8 mio. kr. Samtidig blev der af tips- og lottomidlerne oprettet en pulje under Litteraturrådet på 2 mio. kr. til fordeling mellem

forfattere, der på grund af årets undergrænse på 5.000 kr. ikke fik del i biblioteksafgiften.

Berettigede til afgift er forfattere af bøger på dansk, oversættere, bearbejdere og lign. af fremmedsprogede bøger til dansk samt illustratører, billedkunstnere, fotografer og komponister, hvis frembringelser indgår i bøger forfattede på dansk eller er udgivet selvstændigt i bogform i Danmark. Illustratører af oversættelser kan være berettigede, hvis bidraget er udført til den danske oversættelse. Hertil kommer visse andre bidragydere til bøger forfattede på dansk, først og fremmest redaktører.

Afgiftens fordeling beregnes på grundlag af sidetal pr. titel og antallet af bind pr. titel, hvormed de berettigede er repræsenterede på bibliotekerne. De nærmere regler om beregningen er fastsat i bekendtgørelsen om biblioteksafgift. Udgangspunktet ved beregningen er, at hver side svarer til 1 point. Dog gælder der særlige vægtninger for en række forskellige litteratortyper både i opadgående og nedadgående retning. F.eks. får skønlitteratur for voksne pr. side 1,35 point, mens ordbøger mellem dansk og fremmede sprog får 1/3 point.

Oversættere er berettigede til en tredjedel afgift. De nævnte »andre bidragydere« er berettigede til to tredjedele afgift. Efterlevende ægtefæller, visse efterlevende samlevere og børn under 18 år er berettigede til halvdelen af den afgift, som den afdøde forfatter m.v. ville have fået.

For skolebibliotekernes vedkommende giver kun de første 15 eksemplarer af en titel på det enkelte bibliotek fuld afgift, mens de øvrige giver en tredjedel afgift.

Efter at der i årene 1992-1996 havde været en lovbestemt undergrænse på oprindeligt 1.200 kr. (satsreguleret), var der 1997-2001 blot en administrativt fastsat grænse på 25 kr., den såkaldte bagatelgrænse. I 2002 har der atter været en lovbestemt undergrænse, således at beløb under 5.000 kr., ikke udbetales. Denne grænse er fastsat ved tekstanmærkning på finansloven.